

Забидий / ВАХИЙНИНГ БОШЛАНИШИ КИТОБИ / 1749-ҳадис

4919 / 1749 - عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: يَكْشِفُ رَبُّنَا عَنْ سَاقِهِ، فَيَسْجُدُ لَهُ كُلُّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ، وَيَبْقَى مَنْ كَانَ يَسْجُدُ فِي الدُّنْيَا رِئَاءً وَسُقْعَةً، فَيَذْهَبُ لِيَسْجُدَ، فَيَعُودُ ظَهِيرَةً طَبَقًا وَاحِدًا.

1749.4919. Абу Саъид Худрий розияллоху анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг шундай деяётганларини эшитганман: «Роббимиз болдирини очади.* Шунда ҳар бир мўмину мўмина У Зотга сажда қиласи. Бироқ дунёда риё ва сумъа этиб сажда қилган кишигина қолади. У сажда қилишга уринади-ю, бели бир бутун тақсимча бўлиб умуртқага айланаб, қайтиб қолаверади».

* Бу ҳадис ҳам муташобиҳ маънодаги ҳадисдир. Бутун Ислом уммати қадимдан бугунги кунгача бу каби ҳадисларда ҳақиқий маъно, яъни аъзо назарда тутилмаганини бир овоздан таъкидлаб келган. Фақат салафи солиҳлар бундай ҳадисларнинг ҳақиқий маъносини, моҳиятини Аллоҳ таолонинг Ўзига ҳавола қилиб, хабарнинг зоҳирига иймон келтириш билан чекланган бўлсалар, халаф уламоларимиз шароит тақозосига кўра уларни мажозий, кўчма маъноларда тушунишни таклиф қилганлар. Бунда улар ўз раъйларига эмас, балки айнан оят-ҳадисларга, Ислом асосларига, араб тилининг хусусиятларига таянганлар. Мисол учун, мазкур ҳадисдаги «болдирини очиш» иборасини куч-қудратни намойиш этиш, қийин аҳволга солиш ёки қийин аҳволни бартараф этиш деб тушунтирганлар. Бу тур ифода тилда кенг қўлланадиган услугуб ҳисобланади. Масалан, ўзбек тилидаги «енг шимарди», «қамишдан бел боғлади» каби ифодалар асосан кўчма маънода ишлатилади.

Манба: hadis.islom.uz

